

کامپیوتر پایه (قالب دستورالعمل)

- دستور هایی که داریم به صورت زیر است:
  - MOV – UMUL – ADD – SUB – LDR – STR – PUSH – POP
  - MOV – UMUL – ADD – SUB – LDR – STR – PUSH – POP
  - دستور مقاوت وجود دارد پس نیاز به ۳ بیت برای opcode نیاز داریم.
  - برای دستور هایی مثل UMUL – ADD – SUB – LDR – STR نیاز به ۱ بیت برای مشخص کردن نوع دستورالعمل هم داریم.
  - برای اینکه بهترین استفاده را از طراحی قالب دستور العمل ببریم لازم است تعداد ثبات های عام منظوره را طوری مشخص بگنیم که فضای خالی کمتری در قالب دستور العمل باقی بماند.
  - فرض کیم تعداد ثبات های عام منظوره x است پس ما نیاز به $\log_2 x$ فضای آدرس دهی داریم. اگر به جدول دستورالعمل ها نگاه بکنیم طولانی ترین دستورالعمل $UMUL <Ra, Rd, Rn, immediate\ 8-bit>$ است.
- $3 + 1 + 3 * \log_2 x + 8 = 32 \Rightarrow \log_2 x = \left\lceil \frac{20}{3} \right\rceil \Rightarrow x = 64\ register$

Opcode	Addressing mode	Empty	Register Address	Register Address	Register Address	immediate
3 bit	1 bit	2 bit	6 bit	6 bit	6 bit	8 bit

کامپیوتر پایه (قالب دستورالعمل)

• MOV

Opcode	Empty	Register Address	immediate
000	15 bit	6 bit	8 bit

• UMUL <Immediate>

Opcode	Addressing mode	Empty	Register Address	Register Address	Register Address	immediate
001	0	2 bit	6 bit	6 bit	6 bit	8 bit

• UMUL <Register>

Opcode	Addressing mode	Empty	Register Address	Register Address	Register Address	Register Address
001	1	4 bit	6 bit	6 bit	6 bit	6 bit

کامپیوتر پایه (قالب دستور العمل)

- ADD <Immediate>

Opcode	Addressing mode	Empty	Register Address	Register Address	immediate
010	0	8 bit	6 bit	6 bit	8 bit

- ADD <Register>

Opcode	Addressing mode	Empty	Register Address	Register Address	Register Address
010	1	10 bit	6 bit	6 bit	6 bit

- SUB <Immediate>

Opcode	Addressing mode	Empty	Register Address	Register Address	immediate
011	0	8 bit	6 bit	6 bit	8 bit

- SUB <Register>

Opcode	Addressing mode	Empty	Register Address	Register Address	Register Address
011	1	10 bit	6 bit	6 bit	6 bit

- LDR <Register>

Opcode	Addressing mode	Empty	Register Address	Register Address
100	0	16 bit	6 bit	6 bit

- LDR <Memory Address>

Opcode	Addressing mode	Empty	Register Address	Memory Address
100	1	10 bit	6 bit	12 bit

- STR <Register>

Opcode	Addressing mode	Empty	Register Address	Register Address
101	0	16 bit	6 bit	6 bit

- STR <Memory Address>

Opcode	Addressing mode	Empty	Register Address	Memory Address
101	1	10 bit	6 bit	12 bit

- PUSH

Opcode	Empty	Register Address
110	22 bit	6 bit

- POP

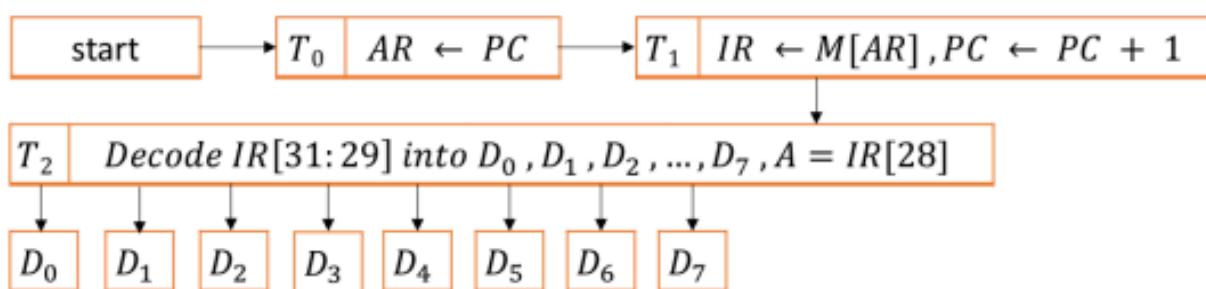
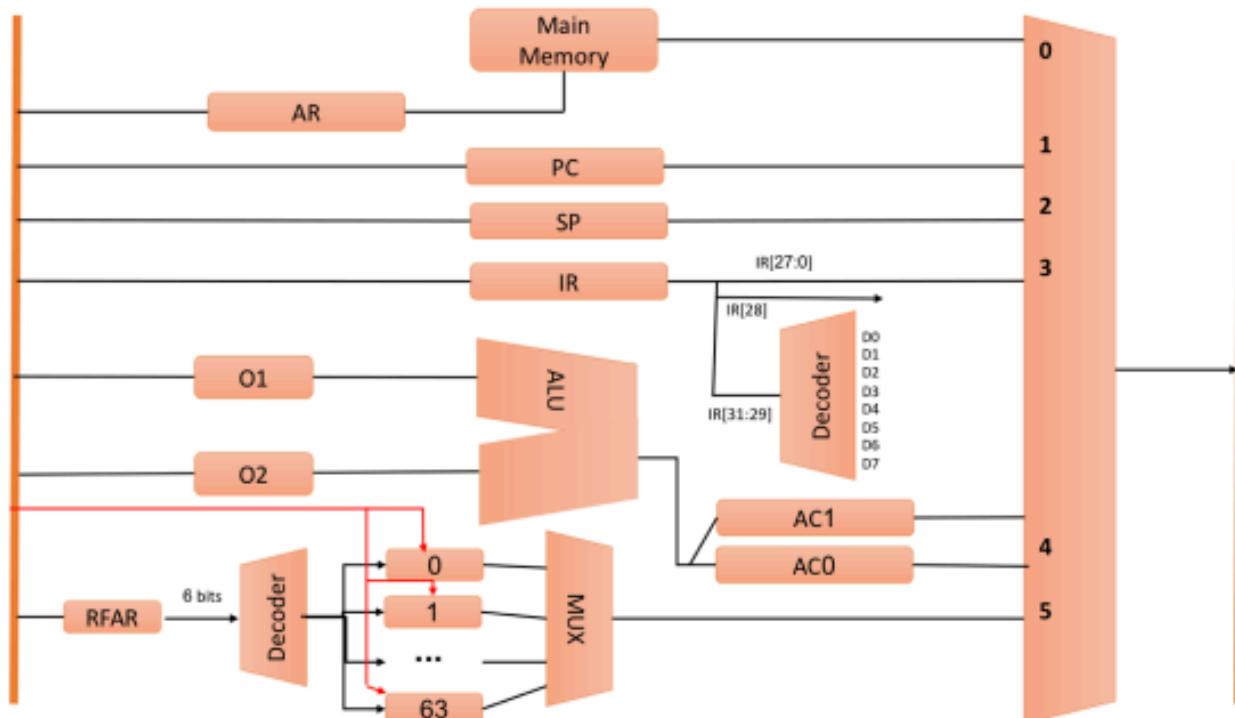
Opcode	Empty	Register Address
111	22 bit	6 bit

کامپیوتر پایه (ریز عملیات)

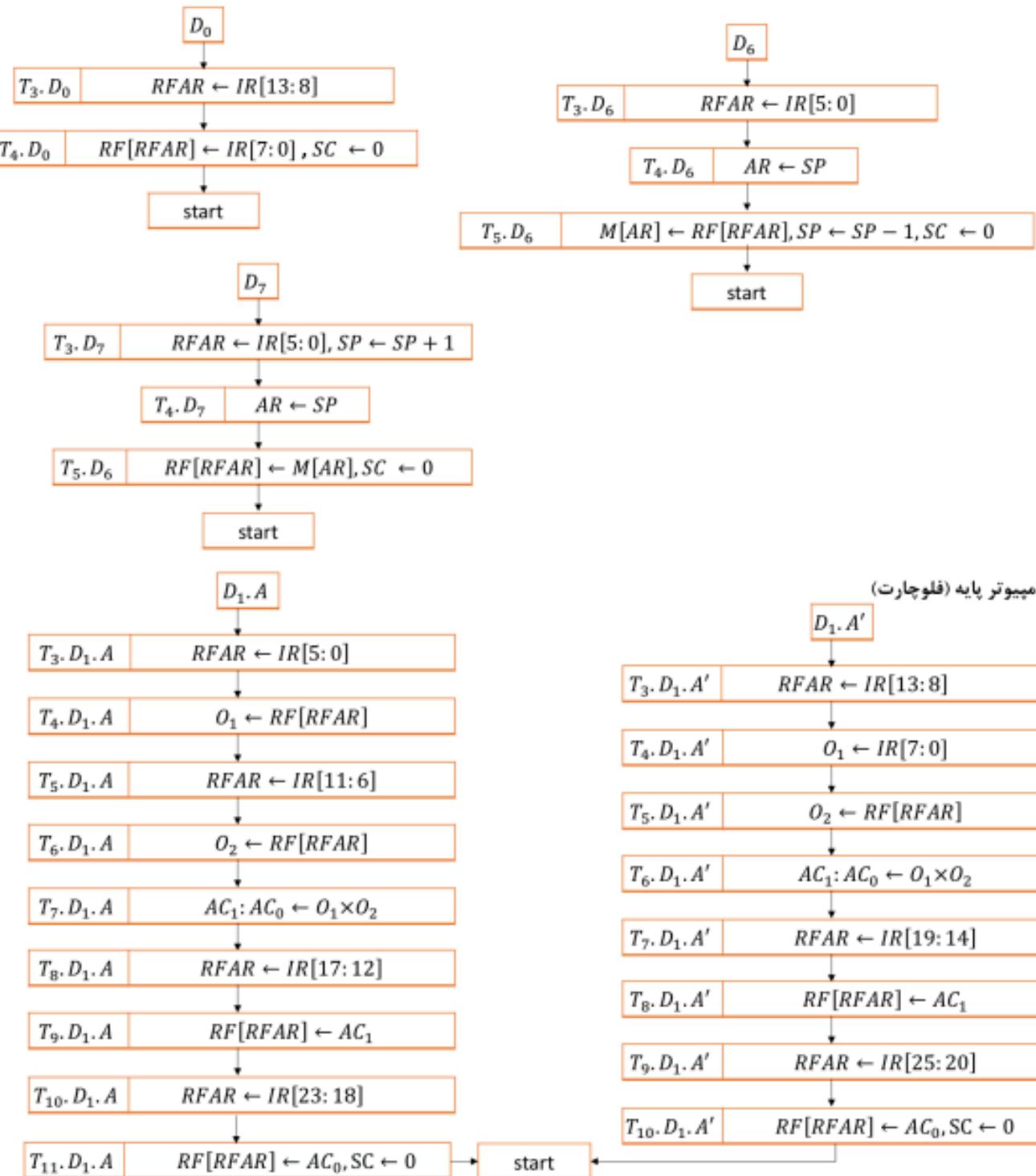
- Interaction Fetch
  - $T_0: AR \leftarrow PC$
  - $T_1: IR \leftarrow M[AR], PC \leftarrow PC + 1$
- Interaction Decode
  - $T_2: \text{Decode } IR[31:29] \text{ into } D_0, D_1, D_2, \dots, D_7, A = IR[28]$
- MOV
  - $T_3. D_0: RFAR \leftarrow IR[13:8]$
  - $T_4. D_0: RF[RFAR] \leftarrow IR[7:0], SC \leftarrow 0$
- PUSH
  - $T_3. D_6: RFAR \leftarrow IR[5:0]$
  - $T_4. D_6: AR \leftarrow SP$
  - $T_5. D_6: M[AR] \leftarrow RF[RFAR], SP \leftarrow SP - 1, SC \leftarrow 0$
- POP
  - $T_3. D_7: RFAR \leftarrow IR[5:0], SP \leftarrow SP + 1$
  - $T_4. D_7: AR \leftarrow SP$
  - $T_5. D_7: RF[RFAR] \leftarrow M[AR], SC \leftarrow 0$

- UMUL <Immediate>
  - $T_3, D_1, A': RFAR \leftarrow IR[13: 8]$
  - $T_4, D_1, A': O_1 \leftarrow IR[7: 0]$
  - $T_5, D_1, A': O_2 \leftarrow RF[RFAR]$
  - $T_6, D_1, A': AC_1: AC_0 \leftarrow O_1 \times O_2$
  - $T_7, D_1, A': RFAR \leftarrow IR[19: 14]$
  - $T_8, D_1, A': RF[RFAR] \leftarrow AC_1$
  - $T_9, D_1, A': RFAR \leftarrow IR[25: 20]$
  - $T_{10}, D_1, A': RF[RFAR] \leftarrow AC_0, SC \leftarrow 0$
- UMUL <Register>
  - $T_3, D_1, A: RFAR \leftarrow IR[5: 0]$
  - $T_4, D_1, A: O_1 \leftarrow RF[RFAR]$
  - $T_5, D_1, A: RFAR \leftarrow IR[11: 6]$
  - $T_6, D_1, A: O_2 \leftarrow RF[RFAR]$
  - $T_7, D_1, A: AC_1: AC_0 \leftarrow O_1 \times O_2$
  - $T_8, D_1, A: RFAR \leftarrow IR[17: 12]$
  - $T_9, D_1, A: RF[RFAR] \leftarrow AC_1$
  - $T_{10}, D_1, A: RFAR \leftarrow IR[23: 18]$
  - $T_{11}, D_1, A: RF[RFAR] \leftarrow AC_0, SC \leftarrow 0$
- ADD <Immediate>
  - $T_3, D_2, A': RFAR \leftarrow IR[13: 8]$
  - $T_4, D_2, A': O_1 \leftarrow IR[7: 0]$
  - $T_5, D_2, A': O_2 \leftarrow RF[RFAR]$
  - $T_6, D_2, A': AC_0 \leftarrow O_1 + O_2$
  - $T_7, D_2, A': RFAR \leftarrow IR[19: 14]$
  - $T_8, D_2, A': RF[RFAR] \leftarrow AC_0, SC \leftarrow 0$
- ADD <Register>
  - $T_3, D_2, A: RFAR \leftarrow IR[5: 0]$
  - $T_4, D_2, A: O_1 \leftarrow RF[RFAR]$
  - $T_5, D_2, A: RFAR \leftarrow IR[11: 6]$
  - $T_6, D_2, A: O_2 \leftarrow RF[RFAR]$
  - $T_7, D_2, A: AC_0 \leftarrow O_1 + O_2$
  - $T_8, D_2, A: RFAR \leftarrow IR[17: 12]$
  - $T_9, D_2, A: RF[RFAR] \leftarrow AC_0, SC \leftarrow 0$
- SUB <Immediate>
  - $T_3, D_3, A': RFAR \leftarrow IR[13: 8]$
  - $T_4, D_3, A': O_1 \leftarrow IR[7: 0]$
  - $T_5, D_3, A': O_2 \leftarrow RF[RFAR]$
  - $T_6, D_3, A': AC_0 \leftarrow O_2 - O_1$
  - $T_7, D_3, A': RFAR \leftarrow IR[19: 14]$
  - $T_8, D_3, A': RF[RFAR] \leftarrow AC_0, SC \leftarrow 0$
- SUB <Register>
  - $T_3, D_3, A: RFAR \leftarrow IR[5: 0]$
  - $T_4, D_3, A: O_1 \leftarrow RF[RFAR]$
  - $T_5, D_3, A: RFAR \leftarrow IR[11: 6]$
  - $T_6, D_3, A: O_2 \leftarrow RF[RFAR]$
  - $T_7, D_3, A: AC_0 \leftarrow O_2 - O_1$
  - $T_8, D_3, A: RFAR \leftarrow IR[17: 12]$
  - $T_9, D_3, A: RF[RFAR] \leftarrow AC_0, SC \leftarrow 0$
- LDR <Register>
  - $T_3, D_4, A': RFAR \leftarrow IR[5: 0]$
  - $T_4, D_4, A': AR \leftarrow RF[RFAR][11: 0]$
  - $T_5, D_4, A': RFAR \leftarrow IR[11: 6]$
  - $T_6, D_4, A': RF[RFAR] \leftarrow M[AR], SC \leftarrow 0$
- LDR <Immediate>
  - $T_3, D_4, A: AR \leftarrow IR[11: 0]$
  - $T_4, D_4, A: RFAR \leftarrow IR[17: 12]$
  - $T_5, D_4, A: RF[RFAR] \leftarrow M[AR], SC \leftarrow 0$
- STR <Register>
  - $T_3, D_5, A': RFAR \leftarrow IR[5: 0]$
  - $T_4, D_5, A': AR \leftarrow RF[RFAR][11: 0]$
  - $T_5, D_5, A': RFAR \leftarrow IR[11: 6]$
  - $T_6, D_5, A': M[AR] \leftarrow RF[RFAR], SC \leftarrow 0$
- STR <Immediate>
  - $T_3, D_5, A: AR \leftarrow IR[11: 0]$
  - $T_4, D_5, A: RFAR \leftarrow IR[17: 12]$
  - $T_5, D_5, A: M[AR] \leftarrow RF[RFAR], SC \leftarrow 0$

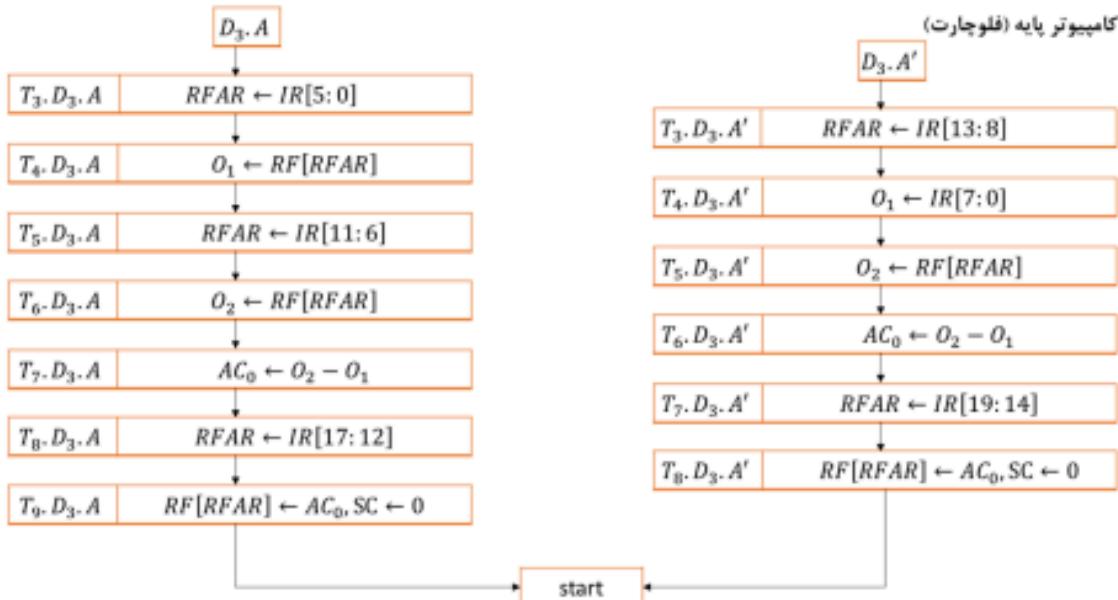
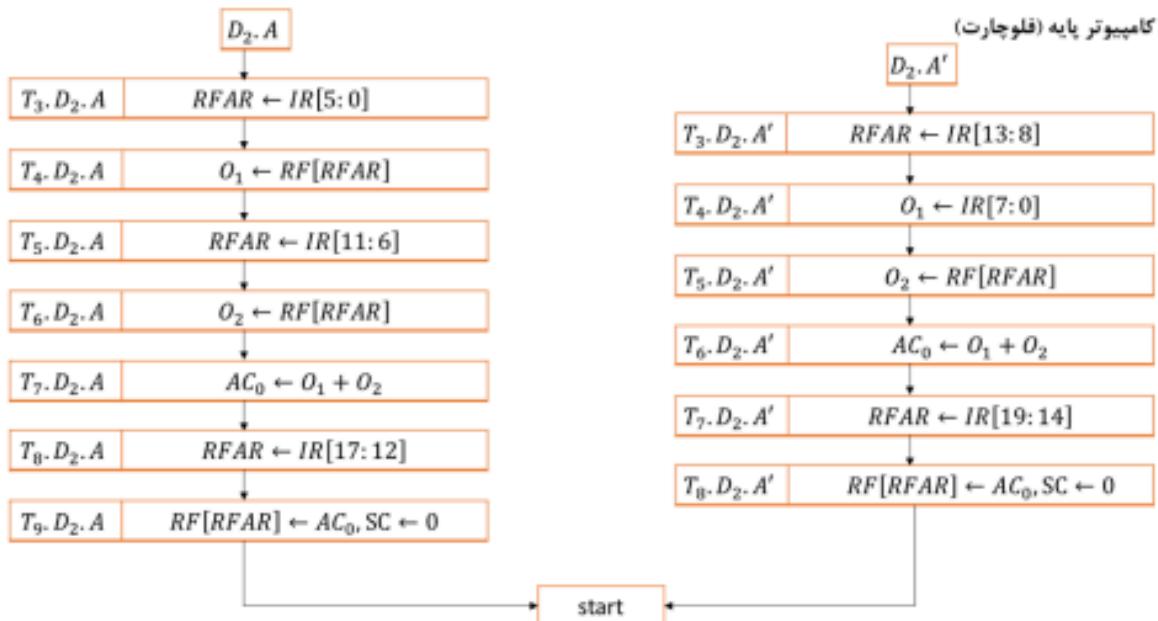
تمرین سری دهم درس معماري کامپیوتر
طراحی کامپیوتر پایه
۱۴۰۴ زمستان

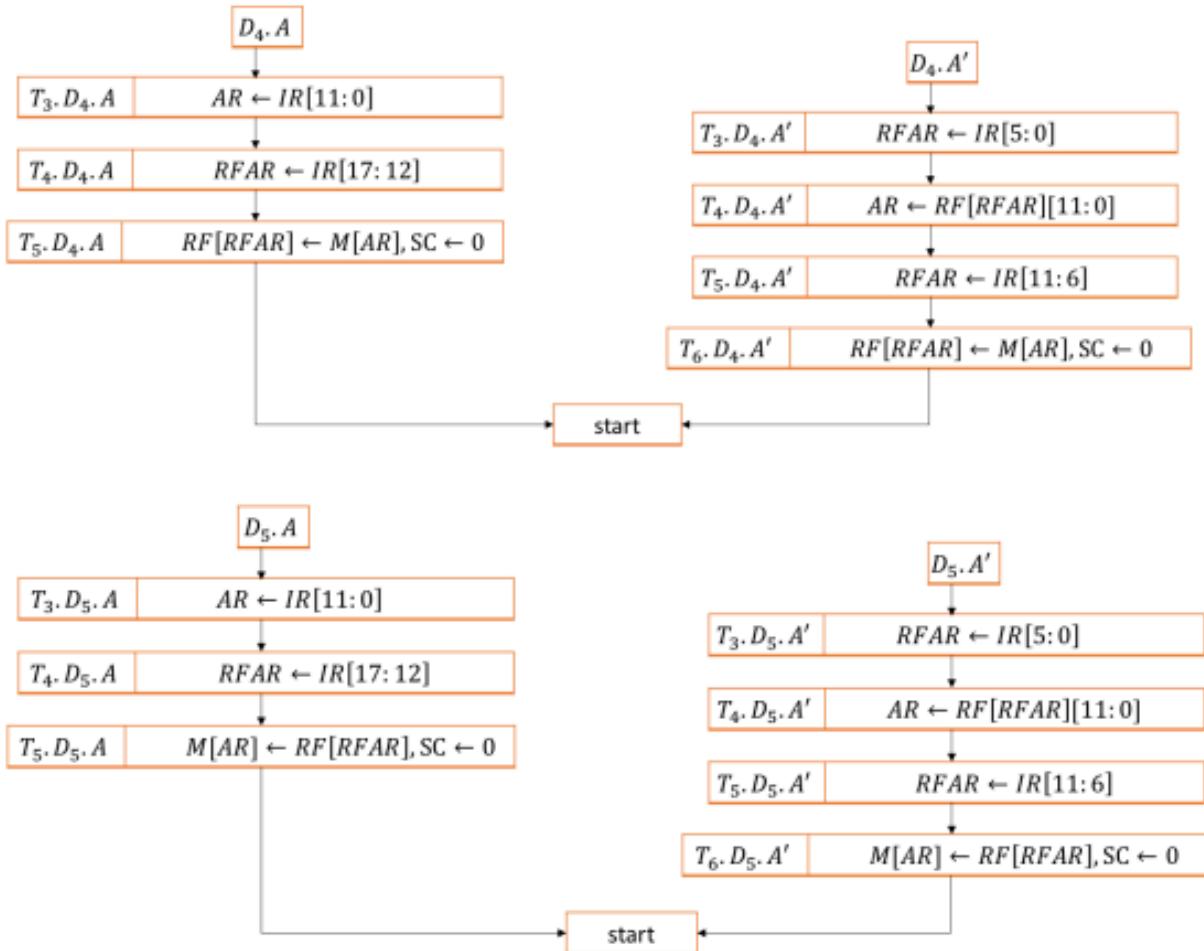
تمرین سری دهم درس معماري کامپیوتر

طراحی کامپیوتر پایه

۱۴۰۴ زمستان

تمرین سری دهم درس معماري کامپیوتر
طراحی کامپیوتر پایه
زمستان ۱۴۰۴

• بلند ترین دستور العمل: UMUL <Register>

• UMUL <Register>

- $T_3.D_1.A: RFAR \leftarrow IR[5: 0]$
- $T_4.D_1.A: O_1 \leftarrow RF[RFAR]$
- $T_5.D_1.A: RFAR \leftarrow IR[11: 6]$
- $T_6.D_1.A: O_2 \leftarrow RF[RFAR]$
- $T_7.D_1.A : AC_1: AC_0 \leftarrow O_1 \times O_2$
- $T_8.D_1.A: RFAR \leftarrow IR[17: 12]$
- $T_9.D_1.A: RF[RFAR] \leftarrow AC_1$
- $T_{10}.D_1.A: RFAR \leftarrow IR[23: 18]$
- $T_{11}.D_1.A : RF[RFAR] \leftarrow AC_0, SC \leftarrow 0$

X0	X1	X2	X3	X4	X5	X6	X7	S2	S1	S0	Select Register
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	None
1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	Memory
0	1	0	0	0	0	0	0	0	1	0	PC
0	0	1	0	0	0	0	0	0	1	1	SP
0	0	0	1	0	0	0	0	1	0	0	IR
0	0	0	0	1	0	0	0	1	0	1	AC ₀
0	0	0	0	0	1	0	0	1	1	0	AC ₁
0	0	0	0	0	0	1	0	1	1	1	RF

Y0	Y1	Y2	Y3	S1	S0	Command
0	0	0	0	0	0	None
1	0	0	0	0	1	UMUL
0	1	0	0	1	0	ADD
0	0	1	0	1	1	SUB

- $X_0 = T_1 + T_5 \cdot D_7 + T_6 \cdot D_4 \cdot A' + T_5 \cdot D_4 \cdot A$
- $X_1 = T_0$
- $X_2 = T_4 \cdot D_6 + T_4 \cdot D_7$
- $$X_3 = T_3 \cdot D_0 + T_3 \cdot D_1 + T_3 \cdot D_6 + T_3 \cdot D_7 + T_3 \cdot D_1 \cdot A' + T_4 \cdot D_1 \cdot A' + T_7 \cdot D_1 \cdot A' + T_9 \cdot D_1 \cdot A' + T_3 \cdot D_1 \cdot A + T_5 \cdot D_1 \cdot A + T_8 \cdot D_1 \cdot A + T_{10} \cdot D_1 \cdot A + T_3 \cdot D_2 \cdot A' + T_4 \cdot D_2 \cdot A' + T_7 \cdot D_2 \cdot A' + T_3 \cdot D_2 \cdot A + T_5 \cdot D_2 \cdot A + T_8 \cdot D_2 \cdot A + T_3 \cdot D_3 \cdot A' + T_4 \cdot D_3 \cdot A' + T_7 \cdot D_3 \cdot A' + T_3 \cdot D_3 \cdot A + T_5 \cdot D_3 \cdot A + T_8 \cdot D_3 \cdot A + T_3 \cdot D_4 \cdot A' + T_5 \cdot D_4 \cdot A' + T_3 \cdot D_4 \cdot A + T_4 \cdot D_4 \cdot A + T_3 \cdot D_5 \cdot A' + T_5 \cdot D_5 \cdot A' + T_3 \cdot D_5 \cdot A + T_4 \cdot D_5 \cdot A$$
- $X_4 = T_{10} \cdot D_1 \cdot A' + T_{11} \cdot D_1 \cdot A + T_8 \cdot D_2 \cdot A' + T_9 \cdot D_2 \cdot A + T_8 \cdot D_3 \cdot A' + T_9 \cdot D_3 \cdot A$
- $X_5 = T_8 \cdot D_1 \cdot A' + T_9 \cdot D_1 \cdot A$
- $$X_6 = T_5 \cdot D_6 + T_5 \cdot D_1 \cdot A' + T_4 \cdot D_1 \cdot A + T_6 \cdot D_1 \cdot A + T_5 \cdot D_2 \cdot A' + T_4 \cdot D_2 \cdot A + T_6 \cdot D_2 \cdot A + T_5 \cdot D_3 \cdot A' + T_4 \cdot D_3 \cdot A + T_6 \cdot D_3 \cdot A + T_4 \cdot D_4 \cdot A' + T_4 \cdot D_5 \cdot A' + T_6 \cdot D_5 \cdot A' + T_5 \cdot D_5 \cdot A$$
- $X_7 = 0$

- $Y_0 = T_6 \cdot D_1 \cdot A' + T_7 \cdot D_1 \cdot A$
- $Y_1 = T_6 \cdot D_2 \cdot A' + T_7 \cdot D_2 \cdot A$
- $Y_2 = T_6 \cdot D_3 \cdot A' + T_7 \cdot D_3 \cdot A$
- $Y_3 = 0$

- $SC_{Clear} = T_4 \cdot D_0 + T_5 \cdot D_6 + T_5 \cdot D_7 + T_{10} \cdot D_1 \cdot A' + T_{11} \cdot D_1 \cdot A + T_8 \cdot D_2 \cdot A' + T_9 \cdot D_2 \cdot A + T_8 \cdot D_3 \cdot A' + T_9 \cdot D_3 \cdot A + T_6 \cdot D_4 \cdot A' + T_5 \cdot D_4 \cdot A + T_6 \cdot D_5 \cdot A' + T_5 \cdot D_6 \cdot A$
- $AR_{Load} = T_0 + T_4 \cdot D_6 + T_4 \cdot D_7 + T_4 \cdot D_4 \cdot A' + T_3 \cdot D_4 \cdot A + T_4 \cdot D_5 \cdot A' + T_3 \cdot D_5 \cdot A$
- $PC_{Increment} = T_1$
- $SP_{Increment} = T_3 \cdot D_7$
- $SP_{Decrement} = T_5 \cdot D_6$
- $IR_{Load} = T_1$
- $O_{1_{Load}} = T_4 \cdot D_1 \cdot A' + T_4 \cdot D_1 \cdot A + T_4 \cdot D_2 \cdot A' + T_4 \cdot D_2 \cdot A + T_4 \cdot D_3 \cdot A' + T_4 \cdot D_3 \cdot A$
- $O_{2_{Load}} = T_5 \cdot D_1 \cdot A' + T_6 \cdot D_1 \cdot A + T_5 \cdot D_2 \cdot A' + T_6 \cdot D_2 \cdot A + T_5 \cdot D_3 \cdot A' + T_6 \cdot D_3 \cdot A$
- $RFAR_{Load} = T_3 \cdot D_0 + T_3 \cdot D_6 + T_3 \cdot D_7 + T_3 \cdot D_1 \cdot A' + T_7 \cdot D_1 \cdot A' + T_9 \cdot D_1 \cdot A' + T_3 \cdot D_1 \cdot A + T_5 \cdot D_1 \cdot A + T_8 \cdot D_1 \cdot A + T_{10} \cdot D_1 \cdot A + T_3 \cdot D_2 \cdot A' + T_7 \cdot D_2 \cdot A' + T_3 \cdot D_2 \cdot A + T_5 \cdot D_2 \cdot A + T_8 \cdot D_2 \cdot A + T_3 \cdot D_3 \cdot A' + T_3 \cdot D_3 \cdot A + T_5 \cdot D_3 \cdot A + T_8 \cdot D_3 \cdot A + T_3 \cdot D_4 \cdot A' + T_5 \cdot D_4 \cdot A' + T_4 \cdot D_4 \cdot A + T_3 \cdot D_5 \cdot A' + T_5 \cdot D_5 \cdot A' + T_4 \cdot D_5 \cdot A$
- $RF Decoder Enable = T_4 \cdot D_0 + T_5 \cdot D_7 + T_8 \cdot D_1 \cdot A' + T_{10} \cdot D_1 \cdot A' + T_9 \cdot D_1 \cdot A + T_{11} \cdot D_1 \cdot A + T_8 \cdot D_2 \cdot A' + T_9 \cdot D_2 \cdot A + T_8 \cdot D_3 \cdot A' + T_9 \cdot D_3 \cdot A + T_6 \cdot D_4 \cdot A' + T_5 \cdot D_4 \cdot A + T_6 \cdot D_{55} \cdot A' + T_5 \cdot D_5 \cdot A$
- $RF Decoder Enable = T_5 \cdot D_6 + T_5 \cdot D_1 \cdot A' + T_4 \cdot D_1 \cdot A + T_6 \cdot D_1 \cdot A + T_5 \cdot D_2 \cdot A' + T_4 \cdot D_2 \cdot A + T_6 \cdot D_2 \cdot A + T_5 \cdot D_3 \cdot A' + T_4 \cdot D_3 \cdot A + T_6 \cdot D_3 \cdot A + T_4 \cdot D_4 \cdot A' + T_4 \cdot D_5 \cdot A' + T_5 \cdot D_5 \cdot A$
- *Main Memory*
- $Read = T_1 + T_5 \cdot D_7 + T_6 \cdot D_4 \cdot A' + T_5 \cdot D_4 \cdot A$
- $Write = T_5 \cdot D_6 + T_6 \cdot D_5 \cdot A' + T_5 \cdot D_5 \cdot A$

